

betyga finska folkets pligt och skyldighet att i det krig, som Finlands Storfurste för, med något bidra; men emedan bidraget är så ringa, anhåller man om att det må användas på detta sätt och för detta ändamål. Och då ryska kejsaredömets krigare föra krig för oss, i vår stad och ställe, så är det väl påkalladt, att vi åtminstone bidra att hela deras sår. Jag föreslår därför vördsamt att första momentet må antagas och af andra momentet endast ingressen att »sagde summa måtte förskottsvis utbetalas af besparade bevillningsmedel», men att afgörandet, huru dessa skola ersättas bevillningsfonden, lemnas be-
 10 roende, till dess ständerna kunna besluta, huru bevillningsmedlen komma att användas.

Herr *Snellman*: Ogera vill jag förlänga diskussionen, men jag anser mig skyldig svara de herrar, hvilka genom hvad jag anfört angående Statsutskottet motivering af förslaget och likaså om Statsutskottets förslag, att medlen genast skola uttaxeras genom extra bevilling, funnit Statsutskottet hafva skett för när. – Det är, synes mig, icke något ovanligt att i landtdagsutskotten hafva ett och annat att tillägga till motiveringen såväl i kejsarliga propositioner, som i petitioner o. v. s. Det har aldrig af något utskotts räknats såsom någon samvetssak.
 20 Således om Statsutskottet till petitionen fogat en egen motivering, så vet jag icke att utskottet deri hade felat. Dessutom ger petitionen osökt anledning dertill. Ty det heter i densamma: »men om vi icke kunna eller behöfva deltaga i krigets lidanden, kunna och böra vi icke undandraga oss att i vår ringa mån bidra till dessa lidandens lindrande». Det innehåller med andra ord ungefär samma motiver, hvilka jag gerna sett ingå i utskottets motivering. Hvad åter angår förslaget att genast uttaxera det ifrågavarande beloppet, en miljon, har här sagts att det är för att göra saken så mycket vackrare, som Statsutskottet föreslagit, att anslaget må framstå såsom en uppoffring, som landet gör. Jag tänker,
 30 att då nya utgifter förestå för värnepligtslagens sättande i verket, kommer väl detta anslag i alla fall att blifva en uppoffring. Men också om besparade öfverflödiga medel skulle hafva föreslagits att användas, så tänker jag att det skulle glädja Hans Majestät desto mer, om det hade kunnat sägas: Finland är så lyckligt att ega besparade medel, som för ögonblicket icke behöfvas, och är det med stor glädje landet erbjuder dessa medel. Saken hade derigenom alls ingenting förlorat.

Men nyssagda anförande af det skäl, hvarföre uttaxering blifvit föreslagen, innebär ju det erkännande, att medel funnits till disposition, ehuru man för att gifva saken ett förment vackrare sken föreslagit att
 40 miljonen skall uttaxeras.

142 KRIGET – RYSSLAND. II.

Morgonbladet n:o 120, 28.V 1877

Om kriget i viss mån blifvit Ryssland påtvunget, hafva dock de långa underhandlingarne medfört, att det nu börjats under helt andra förhållanden, än för ett år tillbaka kunnat ske. Då kunde England ännu
 50 hota med pariser-traktaterna, som förbinda vestmakterna att skydda Turkiets oberoende och integritet. Nu äro dessa traktater ett stycke papper. Hvarken Frankrike eller Österrike vill åtaga sig deras exequere; och England står med sin turkvänliga ministér och sina så ofta utbasunerade, men för alla, äfven för lord Beaconsfield outgrundliga »intressen», fullkomligt isolerad. Dess neutralitet är tvungen, emedan

alla dess försök att få någon bundsförvandt varit fåfånga. Och ministérens händer äro dertill bundna af den allmänna opinionen i landet. »Turken är icke ett Engelskt intresse», detta är dagens lösen i England.

Vårt blad har, så långt utrymmet tillåtit, meddelat alla underrättelser från England och österrike, som varit egnade att upplysa om dessa maktens ställning till kriget. Det hade för bladets läsare säkert varit af intresse, om längre utdrag ur debatten öfver Gladstones resolutioner kunnat meddelas. Man skulle deraf funnit, att äfven ett betydligt antal konservative talade och voterade för desamma. Mot de bestämda förklaringar, till hvilka ministrarne sågo sig tvungna, skola de icke våga bryta. De hafva uppgifvit två möjliga händelser såsom de enda, hvilka skulle kunna förenleda Englands inblandning, nemligen besittningstagandet af Konstantinopel och sjöfartens på Suezkanalen hämmande. Antagligt är, att Ryska armén, för att tvinga Turkiet att gå in på fredsvilkoren, kunde blifva tvungen att besätta hufvudstaden för någon kortare tid. Men Engelska regeringens mening torde väl vara: ett definitivt besittningstagande. Och något Ryskt angrepp på Suezkanalen lärer föga ifrågakomma. Man har dessutom länge förmodat, att någon öfverenskommelse med Tyskland och Österrike förefinnes angående gemensamt reglerande efter krigets slut af ställningen på Balkanhalfön. Nyligen har i den i Brüssel utkommande tidningen *Le Nord*, hvilken anses vara ett Ryskt officiöst blad, en skrifvelse från Petersburg varit synlig af innehåll, att Ryssland efter krigets slut skall påkalla en gemensam öfverläggning härom af stormakterna. Allt synes därför åtminstone i närvarande ögonblick utlofva, att kriget kommer att inskränka sig till en duell mellan Ryssland och Turkiet.

Det kan förefalla otroligt, att Ryssland skulle underkasta sig så stora offer endast för de Turkiska rajahs bästa. Men denna angelägenhet sammanhänger med Rysslands hela politiska ställning i Europa. Det har tidigare erinrats, att Krimkriget och pariserfreden formelt frantog Ryssland dess ställning såsom de Slaviska kristnas skyddsmakt. Denna ställning kommer nu Ryssland att återtaga. Redan 1871 upphäfdes förbudet mot hållandet af en rysk flotta i Svarta hafvet. Med vestmakternas garanti för Turkiets oberoende är det, såsom nyss nämndes, äfven slut. Af Krimkrigets följder återstår snart intet annat, än förlusten för Ryssland af den lilla landsträckan österom nedra Pruth samt på Donaus strand mellan Pruthflodens mynning och Svarta hafvet. Sagde reparation är redan en icke ringa vinning. Men der föreligger ännu en för Ryssland stor fråga, som troligen går mot sin lösning, nemligen frågan om fri fart genom Bosporen och Dardanelerna äfven för krigsfartyg. Den frågan har England, icke vågat upptaga bland sina »intressen», ehuru den kommit till tal i parlamentet, och man från liberal sida antagit, att Ryssland icke längre skulle låta instänga sig i Svarta hafvet i en så kränkande ställning, »att England icke skulle fördraga den en enda dag». Hittills har denna fart varit stängd, men naturligtvis öppen för England, när så skulle fordras. Äfven Frankrike och Italien, kanske äfven Österrike har varit intresserad af, att en ny sjömacht icke skulle uppträda i Medelhafvet. Men man synes i dessa länder numera hafva kommit från sina farhågor i detta hänseende och ser hellre med bekymmer på Englands vexande sjömacht och hotande fästen i Medelhafvet.

Andra frågor kunna uppstå, som väcka den ena eller andra maktens farhågor. Men möjligheten att komma till en tillfredsställande uppgörelse torde väl sällan vid början af ett krig varit mera lofvande.